

Gitleriň Injili

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 22 январа, 2025

Gitleriň Injili GITLERIŇ INJILI

*"Bilmedi ol näsezalar enbiýalar gadryny,
Hak tagala ol kerdäni kör-u nadan eýledi".
Magtymguly Pyragy.*

Taryhda dini perdelenip, halklara gan gusduran zalym hökümdarlar we uruşlar az bolmandyr. Olardan Orta asyrlaryň haçly ýörişlerini, Teýmirleňiň talaňçylykly uruşlaryny mysal getirmek bolar. Haçly ýörişler başly-başyna "gapyrgasy gapyrgasyna çolaşan" Ýewropanyň maksady ylymda we medeniýetde öňe giden baý musulman halklaryny talap, aňsat ýol bilen baýamakdy.

Teýmirleň hem ilkibaşda häkimiýeti ele alanda özüniň tagtda gözüniň yokdugyny aýdyp, tagtda Çingiz hanyň hanedanyndan gelýän bir wekili oturdypdy we bar maksadynyň jihad etmekdigini aýdypdy. Elbetde, onuň agzyndan çykan sözler bir başga, hakykatda eden işleri hem bir başga... Biziň makalada üns merkezine almak isleýän zadymyz bu däl.

Taryh dini perdelenýän zalymkerdeleriň ylahy kitaplary hem öz hapa maksatlary üçin ulanandyklaryna ençeme gezek şaýat bolupdy. Elbetde, "üýtgedilen ylahy kitaplar" diýlende, her kesiň aklyna hristianlaryň Injilidir, ýewreýleriň Töwrady

geler. Munda geň görerlik zat ýok. Kitap ýoýma hadysasy iň soňky gezek XX asyrdan Gitler tarapyndan amala aşyrylypdy. Aslynda ýewreýlerdir hristianlaryň ylahy kitaplary ýoýma endigi soň dörän zat däl.

Hristian dünýäsinde kabul edilen dört Injilden öň biri-birinden tapawutly ýüzlerçe Injil nusgasynyň bolandygyny muňa mysal getirmek ýeterlik bolsa gerek. Geliň, muňa protestant taryhçylaryň öz ýazyp giden eserlerinden mysal getireliň.

"Isanyň ömri", "Hristianlyk taglymaty", "Isanyň täze ömri" kitaplarynyň awtory we nemes filosofy, taryhçy Dawid Fridrih Štraus (1808-1874) bu barada şeýle diýýär:

"Hristianlygyň ýaňy ýaýrap başlan döwürlerinde hristianlar ýewreýleriň dürli döwürlerde üýtgeden "Köne äht" kitabyny grek diline terjime etdiler. Bu terjimeler ýewreý kitaplaryna gabat gelenok diýip, ýewreýler muňa garşy çykdylar. Hristianlar ýewreýleriň dilini saklar ýaly jogap tapmak üçin "Köne Ähdiň" grek diline edilen terjimesine täzeden üýtgeşme girizdiler. Meslem Isa aleýhyssalamyň ata-babalary diýip käbir atlar Zebura girizildi. Isa aleýhyssalamyň dowzaha girmesi ýaly jümleler Ermiýa kitabynda girizildi. Ýewreýler bu gödek ýoýulmalary görüp, "bular biziň kitaplarymyzda ýok" diýip nadaralyklaryny artdyransoň, poplar "Eý Hudaýdan gorkmaýan hilegärler! Siz "Mukaddes kitaby" ýoýmaga nädip boguňyz ysýar?" diýip ýewreýleriň üstüne hüjüm etdiler. Soňabaka hristianlar bilen ýewreýleriň arasyndaky bu çekişme hasam gyzyşdy. Hristian poplaryň bir bölegi bu ýagdaýdan nädip baş alyp çykjaklaryny bilmediler. Şeýlelikde, hristianlar birnäçe pyrkalara bölündi. Bu agzalalyklar olaryň arasynda uly-uly ganly çaknyşyklaryň döremegine sebäp boldy. Isa aleýhyssalamyň ýaşap geçen döwründen 325 ýyl geçensoň, ýagny miladynyň 325-nji ýylynda Wizantiýanyň imperatory Konstantiniň görkezmesi bilen 319 sany pop Iznik diýen ýerde toplandy. Olar her biri ýoýulmadan doly "Mukaddes kitabyň" nusgalary boýunça seljeriş geçirip başladylar. Bu konferensiýada Hezret Isanyň hudawy ruhlugyna ynananlar üstünlik gazandy. Olar ýewreý kitaplaryndanam terjime edilen bölekleri hem garyşdyryp "Mukaddes kitabyň" täze wersiýasyny düzdüler we kabul edilen

bu nusgadan başga nusgalaryň ählisini şübhelili kitaplar diýip yglan etdiler..."

Käbir nusgalary sahyh hasap edip, käbirlerini şübhelili yglan etmek munuň bilenem gutarmaýar. 364-nji, 390-njy, 397-nji ýyllarda geçen konferensiýalar hem Injil taryhynyň näderejede ýoýulmalar we gapma-garşylyklar bilen doludugyna güwä geçýär. Biz бүтін bu ýokarda agzalan taryhy faktlaryň üstünde näme üçin durup geçdik? Bu agzalan taryhy faktlar makalada esasy üstünde durulyp geçiljek Gitleriň näme üçin Injiliň täze wersiýasyny döretmek isländigine düşünmekligi belli bir derejede aýdyňlaşdyrsa gerek. Dini hapa maksatlary üçin ulanan Adolf Gitler hem Injil ýoýma ýaly tradision endigi dowam etdirip, birmahalky ata-babalaryndan birjigem pesde oturmadyr. Onuň bu pygaly hakynda şindi-şindi aýdylýp başlandy.

Russiýanyň "Prawda" gazetiniň 2016-njy ýyldaky sanlarynyň birinde Adolf Gitleriň şahsy teologlar toparyna "ýewreý täsirlerinden we ariýa jynsyna garşy ýöredilýän pikirlerden arassalap" täze Injiliň taýýarlanmagy üçin görkezme berendigi aýdyldy.

1939-njy ýylda Aýsnaç insituty tarapyndan taýýarlanan bu täze Injil 100 müň ekzempler bilen neşir edilipdir.

• **Gitleriň Injilinde näme ündelýär?**

Ilkinji nobatda nemes halkyny faşistik taglymatyna gulluk etdirmegi maksat edinýän we "Gitleriň Injili" diýen at berilip many-mazmuny üýtgedilen bu kitabyň ähli nusgasy Ikinji jahan urşundan nemesleriň ýeňliş bilen çykjakdygy gutarnykly belli bolup başlansoň ýakylypdyr, muňa garamazdan 1980-nji ýyllardan soň käbir nemes buthanalarynda az sanly nusgasy saklanyp galandygy mälim boldy. Injile goşulan parz amallaryň arasynda "Ganyňyzyň arassalygyny we gymmatyny goraň!", "Gitlere, hojaýynyňyza boýun sunuň!" diýen ýaly jümleleriň bardygyny aýdylýar.

Harputly Yshak Ependiniň "Diýa-ül-kulüb" kitaby we internet maglumatlary esasynda taýýarlandy. Geň-taňsy wakalar